

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Lp Ulla Saar
Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Teie 11.12.2025

Meie 02.01.2026 nr 2.2.-1/26/51-4

Lp Gert Tiivas
Eesti Töötukassa
info@tootukassa.ee

Puuduste kõrvaldamiseks tähtaja määramine

Andmekaitse Inspektsioon (AKI) menetluses on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) ning Eesti Töötukassa (Töötukassa) taotlus uuringus „Improving the employment prospects and social inclusion of people with weak labour market connections“ isikuandmete töötlemiseks andmesubjekti nõusolekuta.

Tutvunud teie taotlusega, palun taotlust täiendada vastavalt alljärgnevale:

1. Palun taotluses tuua välja konkreetne uuringu eesmärk. Punktis 4 on esitatud projekti eesmärk. Lisanduvad küll täiendavad selgitused taotluse teistes punktides, kuid siiski jääb ebaselgeks konkreetne uurimisküsimus(ed) ja seos uuringu läbiviija valdkondliku pädevusega. Isikuandmete kaitse üldmääruse¹ (IKÜM) art 5 lg 1 punktide b ja c kohaselt peab isikuandmete vastutav töötleja tagama, et isikuandmeid kogutakse täpselt ja selgelt kindlaksmääratud ning õiguspärastel eesmärkidel ning isikuandmed on asjakohased, olulised ja piiratud sellega, mis on vajalik nende töötlemise eesmärgi seisukohalt. Kui uuringu eesmärk on laialivalguv, ei ole võimalik tagada andmetöötluse vastavust IKÜM nõuetele.
2. Uuringuga soovitakse välja selgitada tööturuga nõrgalt seotud ehk haavatavad sihtrühmad, vaadeldes võimalikud paljusid tunnuseid. Palun põhjendada ja loetleda need tunnused ning selgitada millise meetodikaga kõnealused sihtrühmad registriandmete põhjal tuvastatakse.
3. Lähtuvalt konkretiseeritud uuringu eesmärgist (vt p 1) palun täpsustada ja põhjendada uuringus kasutatav andmekoosseis (Lisa 1) ja uuringu valim. Sealhulgas tuua andmekoosseis välja uurimisküsimuse ja valimi/sihtgrupi kaupa ning selgitada iga andmerida. Uuringus töödeldakse ca 860 tuhande (p 9) 16–65-aastaste tööealiste inimeste andmeid, sh eriliiki isikuandmeid, perioodi 2021-2025 kohta. Taotlusest nähtub, et kasutada kavatsetakse kõikide andmekogude andmeid kõikide uuringuga hõlmatud isikute kohta, mis tõenäoliselt ei vasta eesmärgipärasuse ja minimaalsuse nõudele. Näiteks on küsitav kõikide retseptide andmete töötlemine, kui Tervisekassa teenuste loetelu on

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/679, 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus)

piiritletud või samade andmete (nt haridus) dubleerimine erinevatest andmekogudest (toodu loetelu ei ole ammendav, vaid näitlik).

4. Taotleja on p 6 välja toonud, et hetkel puuduvad konkreetsed uuringud, mis käsitleks teiste valdkondade teenuste ja toetuste mõju seoses töötukassa teenustega ja toetustega inimeste tööhõivele. Siiski palun selgitada, kas vastutav töötleja on kaalunud ja hinnanud võimalusi kasutada juba läbiviidud või lõppjärgus olevate muude uuringute tulemusi oma uurimisküsimustele vastamiseks ja seega vähendada nii andmetöötluse mahtu, kui säästa uuringu läbiviimiseks vajalikku ressursi. Näiteks Sotsiaalministeeriumi uuringud „Asendussissetulekute samaaegne maksmine“ või „Uuring täisealiste puude raskusastme tuvastamise lõpetamisest ja puudega seotud toetuste ning hüvede ümber korraldamisest“, samuti MKM uuring „Tööst põhjustatud haiguste ja kutsehaiguste diagnoosimise ning tööst põhjustatud tervisekahjustuste kahjuhüvitamise süsteemi uuring“ jms.
5. Taotluse punkti 8 kohaselt kustutab uuringu läbiviimiseks kokku pandud ja edastatud andmestikud iga andmekogu pidaja hiljemalt 31.12.2026. Palun selgitada, kuidas vastutav töötleja veendub andmetike kustutamises.
6. Taotluse punktis 10.3. kohaselt kaob volitatud töötlejal OECD ligipääs Statistikaameti keskkonnale vastavalt lepingule pärast uuringu lõppu (10.09.2027). Statistikaameti keskkonnas andmete säilitamise kord on reguleeritud vastavalt Statistikaameti konfidentsiaalsete andmete teaduslikel eesmärkidel kasutamise korrale. Andmete säilitamise periood lepitakse Statistikaameti ja OECD vahel kokku andmete kasutuslepingus, milleks on 10.09.2027. Palun täpsustada, kas kogu uuringu eesmärgil koostatud andmestik, sh Statistikaameti andmed, mis on toodud Lisas 1, kustutatakse hiljemalt 10.09.2027.
7. Taotluse punkti 11 kohaselt teavitatakse andmesubjekte läbi Eesti Töötukassa ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kodulehtede uuringu teostamisest sh uuringu eesmärgist, töödeldavatest isikuandmetest, uuringu õiguslikust alusest ja kaasatud volitatud töötlejast. Isikuandmete kaitse üldmääruse üheks oluliseks põhimõtteks on läbipaistvuse põhimõte. Läbipaistvuse tagamiseks tuleb andmesubjekte isikuandmete töötlemisest teavitada vastavalt IKÜM artiklitele 12 – 14 konkreetselt selles uuringus toimuvast andmetöötlusest. AKI märgib, et taotluses viidatud andmetöötlejate üldised andmekaitsetingimused kogu teavet ei kajasta. Lisaks tuleb arvestada, et uuringus töödeldakse kogu tööelise elanikkonna andmeid ning teavitada tuleb selgelt ja lihtsalt arvestades sihtgruppi. Seega palun taotlust andmekaitsetingimustest teavitamise osas täpsustada.
8. Taotluse p 9 kohaselt on andmekaitsealase mõjuhinnangu osad kajastatud taotluse erinevates punktides ning täiendav osa on toodud lisas 2. Samast nähtuvalt on uuringu keskmes 16–65-aastased tööelised inimesed. Kokku hõlmab analüüs 2021.–2025. aastate keskmise rahvaarvu andmetel seega ca **860 tuhat inimest**, kelle andmed uuringu läbiviimisele kaasatakse. Seega on uuringu valimiks kogu Eesti tööeline elanikkond. Muu hulgas töödeldakse uuringus terviseandmeid, mis kuuluvad IKÜM art 9 lg 1 kohaselt **eriliiki isikuandmete** hulka, mille töötlemisele kehtivad rangemad nõuded. IKÜM art 35 lg 1 kohaselt peab isikuandmete vastutav töötleja hindama enne isikuandmete töötlemist kavandatavate isikuandmete töötlemise toimingute mõju isikuandmete kaitsele, kui isikuandmete töötlemise laadi, ulatust, konteksti ja eesmarke arvesse võttes tekib tõenäoliselt füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele suur oht. IKÜM art 35 lg 3 loetleb olukorrad, millal andmekaitsealase mõjuhinnangu tegemine on nõutav, mh on hinnangu koostamine kohustuslik, kui toimub füüsiliste isiklike aspektide süstemaatiline ja ulatuslik hindamine, mis põhineb automaatsel isikuandmete töötlemisel, sealhulgas profiilanalüüsil, ja millel põhinevad otsused, millel on füüsilise isiku jaoks õiguslikud tagajärjed või mis samaväärselt mõjutavad oluliselt füüsilist isikut, samuti ka eriliigiliste isikuandmete ulatuslik töötlemine.

Inspektsiooni koostatud [isikuandmete töötleja üldjuhendis](#) on selgitatud, mis on

süstemaatiline ja ulatuslik andmetöötlus. Samuti on toodud näiteid suure ohu kohta. Eraldi on välja toodud mõjuhinna [kontrollnimekiri](#). Juhendis on viidatud [suunistele](#), mis käsitlevad andmekaitsealast mõjuhinna. Inspektsiooni hinnangul ei käsitle taotlus ja selle lisad kõiki mõjuhinna nõutavaid aspekte (nt milliseid ohte vastutav töötleja hindas). Arvestades vajadust uuringu taotlust oluliselt täiendada, tuleb koostada täiendatud mõjuhinna. AKI soovib mõjuhinna koostada eraldi dokumendina, mis ulatusliku andmetöötluse puhul on selguse ja arusaadavuse ning võimalike riskide maandamise tagamiseks vajalik eelkõige andmetöötajale endale (vt täpsemalt [Mõjuhinna](#), [5. peatükk](#), [Andmekaitsealane mõjuhinna](#), [Lisa 1. Andmekaitsealase mõjuhinna tegemise kontrollnimekiri](#)).

Palun esimesel võimalusel, kuid hiljemalt **15.01.2026** taotluses esinevad puudused kõrvaldada ning täpsustused taotlusvormile sisse viia. **Muudatused palun algtekstist eristada.** Vastus palun saata aadressil info@aki.ee.

Inspektsioon juhib tähelepanu, et kuna uuringus kasutatakse eriliiki isikuandmeid võib AKI pärast taotluses puuduste kõrvaldamist konsulteerida eetikakomiteega, kui leiab, et uuring vajab eetilise hindamist (IKS § 6 lg 5¹), mistõttu võib tekkida vajadus vastutavalt töötajalt täiendavaid selgitusi saada.

Tähtjaks puuduste kõrvaldamata jätmise korral võib AKI vastavalt haldusmenetluse seaduse § 15 lõikele 3 jätta taotluse läbi vaatamata.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anu Suviste
jurist
peadirektori volitusel